

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 19.11.2009
KOM(2009) 615 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Mobilizace soukromých a veřejných investic pro obnovu a dlouhodobou strukturální
změnu: rozvoj partnerství veřejného a soukromého sektoru**

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Mobilizace soukromých a veřejných investic pro obnovu a dlouhodobou strukturální změnu: rozvoj partnerství veřejného a soukromého sektoru

1. ÚVOD

Evropská unie i její členské státy se s finanční a hospodářskou krizí snaží vypořádat prováděním ambiciózních plánů obnovy, jejichž cílem je stabilizovat finanční odvětví a omezit dopad hospodářského útlumu na občany a reálnou ekonomiku. Investice do projektů infrastruktury¹ představují významný prostředek, jak během krize zachovat hospodářskou aktivitu a podpořit rychlý návrat k udržitelnému hospodářskému růstu. Partnerství veřejného a soukromého sektoru (dále také „PPP“) mohou šířeji v kontextu snah o obnovu poskytnout účinné cesty pro realizaci projektů infrastruktury, poskytování veřejných služeb i inovace. Tato partnerství jsou zároveň zajímavým prostředkem dlouhodobého strukturálního rozvoje infrastruktur a služeb, kdy dochází ke spojení význačných výhod soukromého a veřejného sektoru a naopak.

Partnerství veřejného a soukromého sektoru jsou formou spolupráce mezi veřejnými orgány a soukromým sektorem², jejímž cílem je modernizovat infrastrukturu a poskytování strategických veřejných služeb. V některých případech partnerství veřejného a soukromého sektoru zahrnují financování, návrh, výstavbu, obnovu, správu nebo údržbu určité infrastruktury. Jinde představují poskytování služby, jež tradičně zajišťují veřejné instituce. Zatímco by se partnerství veřejného a soukromého sektoru měla především zaměřovat na podporu efektivity ve veřejných službách prostřednictvím sdílení rizik a optimálního využívání zkušeností soukromého sektoru, mohou rovněž snižovat bezprostřední tlak na veřejné finance tím, že poskytnou další zdroj kapitálu. Účast veřejného sektoru na projektu může zase představovat důležité záruky pro soukromé investory, zejména stabilitu dlouhodobých peněžních toků z veřejných financí, a pro daný projekt může mít významný přínos z hlediska společnosti a životního prostředí.

Na úrovni EU mohou partnerství veřejného a soukromého sektoru³ zajistit další pákový efekt pro klíčové projekty spočívající v uskutečňování sdílených politických cílů, jako je boj se změnou klimatu, podpora alternativních zdrojů energie a energetická účinnost a účinnost zdrojů, podpora udržitelné dopravy, zajištění dostupné zdravotní péče na vysoké úrovni a realizace zásadních výzkumných projektů, jako jsou společné technologické iniciativy, jejichž cílem je zajistit Evropě vedoucí pozici v oblasti strategických technologiích. Mohou rovněž zvýšit inovační kapacitu Evropy a stimulovat konkurenceschopnost evropského průmyslu v odvětvích s významným potenciálem z hlediska růstu a zaměstnanosti.

¹ Téměř všechny členské státy urychlují hlavní probíhající nebo plánované projekty infrastruktury.

² Komise zahájila konzultace o partnerství veřejného a soukromého sektoru v roce 2004 (KOM(2004) 327) a o výsledcích konzultace podala zprávu v roce 2005 (KOM(2005) 569).

³ Plán evropské hospodářské obnovy uvádí tři partnerství veřejného a soukromého sektoru: továrny budoucnosti, energeticky účinné budovy, ekologické automobily.

Spojení veřejných a soukromých kapacit a peněz může tedy napomoci procesu oživení a rozvoji trhů, které budou tvořit základ budoucí hospodářské prosperity Evropy. Nicméně právě ve chvíli, kdy by systematictější využívání partnerství veřejného a soukromého sektoru mělo značný přínos, krize podmínky pro tyto nástroje ztížila. I přes určité známky obnovy zůstává objem i hodnota projektů, které se v současné době dokončují, stále pod úrovní doby před krizí⁴. O to je tedy naléhavější a důležitější zabývat se novými způsoby, jak rozvoj partnerství veřejného a soukromého sektoru podporovat.

2. PŘÍPAD PRO PARTNERSTVÍ VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO SEKTORU⁵: PROČ A KDY MOHOU BÝT EFEKTIVNÍ?

Partnerství veřejného a soukromého sektoru v EU se rozvíjejí v odvětví dopravy (silniční, železniční)⁶, v oblasti veřejných budov a zařízení (školy, nemocnice, věznice)⁷ a životního prostředí (úprava vody, zpracování odpadu, nakládání s odpady)⁸. Zkušenosti se v jednotlivých sektorech i zemích velice různí. Zkušenosti mnohých států s partnerstvími veřejného a soukromého sektoru jsou omezené nebo neexistují. Pokud jde o celkové řízení veřejných služeb nebo výstavbu a provoz veřejné infrastruktury na celkové úrovni EU, je **rozšíření partnerství veřejného a soukromého sektoru stále velice omezené** a tato partnerství představují jen **malou část celkových veřejných investic**⁹. Pokud jde o energetické a telekomunikační sítě, poskytování služeb již je v soukromém sektoru významně zastoupeno, nicméně prostor pro další partnerství veřejného a soukromého sektoru existuje, například v oblasti rozvoje nezbytné energetické infrastruktury tam, kde komerční hledisko nepředstavuje dostatečné podněty k investicím¹⁰ nebo při zahajování provozu služeb zdravotní a sociální péče pro stárnoucí populaci. Nyní již existují přesvědčivé důkazy o tom, že partnerství veřejného a soukromého sektoru mohou:

- **zlepšit realizaci projektů.** V rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru jsou projekty zpravidla uskutečňovány včas¹¹ a rozpočet je plněn.¹² Projekty partnerství

⁴ Objem i počet partnerství veřejného a soukromého sektoru dosahujících finanční závěrky v prvních 9 měsících roku 2009 poklesl od loňského roku zhruba o 30 % (výzkum EPEC, říjen 2009).

⁵ Založeno na práci v rámci organizací EPEC, UNECE, IMF, WB a OECD.

⁶ Řecko, Irsko, Nizozemsko, Španělsko, Spojené království: Pokyny pro podporu řádné správy ve veřejně soukromém partnerství, UNECE 2007, s. 20.

⁷ Francie, Spojené království tamtéž.

⁸ Převažujícím modelem zapojování soukromého sektoru v oblasti životního prostředí jsou koncese na veřejné služby.

⁹ Podle globálního přehledu vypracovaného společností Siemens v roce 2007 představují partnerství veřejného a soukromého sektoru pouze zhruba 4 % všech investic veřejného sektoru.

¹⁰ Například v případě tržních propojení, příspěví projektů k dosažení cílů v oblasti zajištění dodávek a spolupráce při výzkumu v oblasti energetiky.

¹¹ Nedávná zpráva (říjen 2009), kterou vypracoval vnitrostátní kontrolní úřad Spojeného království aktualizuje starší zprávu „PFI construction performance report“ (zpráva o účinnosti iniciativ financování soukromými zdroji ve stavebnictví). Tato zpráva potvrzuje obecnou lepší účinnost partnerství veřejného a soukromého sektoru oproti tradičním veřejným zakázkám z hlediska rozpočtu (65 % projektů iniciativ financování soukromými zdroji) i z hlediska včasné realizace (69 %). Pokud byly náklady překročeny, pak v 90 % případů šlo o požadavky orgánu nebo třetí strany. Kromě toho bylo 91 % dokončených projektů hodnoceno klíčovými uživateli jako velmi nebo dosti dobré z hlediska konstrukční kvality a designu.

¹² Tyto závěry potvrzuje interní přezkum EIB zveřejněný v roce 2005, založený na podrobném přezkumu 15 partnerství veřejného a soukromého sektoru nazvaném „Hodnocení projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru financovaných EIB“, <http://www.bei.europa.eu/projects/publications/evaluation-of-ppp-projects-financed-by-the-eib.htm>.

veřejného a soukromého sektoru v transevropské dopravní síti dokazují, že struktury partnerství mohou být úspěšně uplatňovány v případě různých projektů ve všech druzích dopravy. Mezi případy patří padesát let trvající zakázka na železniční trať Perpignan – Figueras zahrnující přeshraniční tunel, dále pevné železniční spojení přes úžinu Öresund mezi Švédskem a Dánskem a vysokorychlostní železniční trať v Nizozemsku. V rámci transevropské dopravní sítě se v současné době plánuje několik přeshraničních projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru. Sem patří železniční/silniční most mezi Dánskem a Německem, kanál Seina-Nord a přeshraniční projekt vnitrozemských vodních cest ve Francii a Belgii.

- **lépe zhodnotit peníze vložené do infrastruktury** tím, že využívají výkonnosti¹³ a inovačního potenciálu konkurenčního soukromého sektoru z hlediska nákladů, nebo dosáhnout lepší kvality,
- **rozdělit náklady na financování dané infrastruktury na celou dobu její životnosti**, což zmírňuje bezprostřední tlak na rozpočet veřejného sektoru a umožňuje pokračovat v dokončování projektů infrastruktury – a zajistit přínosy, které z nich plynou – na několik let,
- **zlepšit sdílení rizik**¹⁴ mezi stranami z veřejného a soukromého sektoru. Za předpokladu, že je náležitě rozděleno, snižuje účinnější řízení rizik celkové náklady projektů,
- **zvýšit udržitelnost, inovace a úsilí v oblasti výzkumu a vývoje** v zájmu uskutečnění významných objevů, kterých je zapotřebí pro nová řešení je partnerství veřejného a soukromého sektoru založeno:
 - jde o konkurenční proces. Budou podpořeny inovace (z hlediska hardwaru nebo systémů), které poskytují konkurenční výhodu,
 - je založeno na úsilí soukromé strany o realizaci výkonu, který lze uvést do souvislosti s technickými i environmentálními kritérii,
- **přisoudit soukromému sektoru ústřední úlohu** při vývoji a provádění dlouhodobých strategií pro rozsáhlé programy v oblasti průmyslu, obchodu a infrastruktury,
- **zvýšit podíl společností z EU na trzích v oblasti vládních zakázek ve třetích zemích.** Prostřednictvím udělování koncesí na stavební práce a na služby „Výstavba, provoz a převod“ a zaváděním zvláštních řešení získávají evropské stavební a zásobovací společnosti významné smlouvy na některých trzích významných obchodních partnerů, pokud jde např. o výstavbu a řízení letišť, silnice a dodávky a úpravu vody.

Partnerství veřejného a soukromého sektoru navíc umožňují získat soukromé prostředky a spojit je s veřejnými zdroji. Tyto přínosy jsou zvláště důležité v současných hospodářských podmínkách, jelikož členské státy reagují na krizi úsilím o zrychlení investic a zároveň jsou si velice dobře vědomy, že je potřeba dodržovat rozpočtovou disciplínu.

¹³ Výsledky globální studie o dopadu účasti soukromého sektoru v oblasti dodávek vody a elektrické energie (květen 2009) ukazují, že soukromý sektor splňuje očekávání z hlediska produktivity práce a provozní účinnosti do vyšší míry, <http://www.ppiaf.org/content/view/480/485/>.

¹⁴ Canoy a kol. (2001) zdůrazňují, že úprava sdílení rizik v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru poskytuje nástroj k vytvoření podnětů pro obě strany k tomu, aby zvyšovaly efektivitu projektu.

3. PŘÍSPĚVEK EU K PROJEKTŮM PARTNERSTVÍ VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO SEKTORU

Krise představuje zvýšený tlak na veřejné finance v mnohých členských státech a zároveň ztěžuje zajišťování dlouhodobých soukromých investic do kapitálově náročných projektů. Financování ze strany EU prostřednictvím strukturálních fondů, Evropské investiční banky či nástrojů transevropské dopravní sítě může pomoci mobilizovat řešení založená na partnerství veřejného a soukromého sektoru pro základní investice do projektů dokonce i v době, kdy je dostupnost vnitrostátní veřejných nebo soukromých prostředků omezená. Evropská unie rovněž ovlivňuje prostředí, v němž partnerství veřejného a soukromého sektoru působí, prostřednictvím svého regulačního rámce.

3.1. Předpisy Společenství

Na partnerství veřejného a soukromého sektoru má vliv několik souborů předpisů Společenství. V zájmu pokroku bude důležité zajistit, aby byly platné předpisy přiměřené, poskytovaly podporu a zároveň zcela respektovaly zásady vnitřního trhu.

V minulosti panovala obava, že by vlády členských států mohly partnerství veřejného a soukromého sektoru používat jako způsob zakrývání svých výdajů a nových závazků v rozvahách veřejných financí a hromadit náklady pro budoucnost, což je v rozporu s Paktem o stabilitě a růstu. Podobné problémy by mohly vyvstat v současné situaci veřejných dluhů vzniklých v důsledku krize. Eurostat vypracoval pravidla **statistického účetnictví pro partnerství veřejného a soukromého sektoru**¹⁵, která jasně určují, které případy kapitálu partnerství veřejného a soukromého sektoru by měly být zaznamenány v závěrečném státní účtu. Tato pravidla jsou založena na rozdělení hlavních rizik projektu mezi stát a provozovatele partnerství veřejného a soukromého sektoru. Tam, kde finanční riziko projektu nese především stát, je majetek partnerství veřejného a soukromého sektoru zaznamenán v závěrečném státním účtu. Vzhledem k tlaku na veřejné finance v důsledku panující hospodářské krize bude pro bezproblémový návrat k rozpočtové disciplíně nutné, aby si členské státy byly vědomy dopadu jednotlivých projektů na svou rozvalu a s tím spojených důsledků (řešení dluhů a deficitu).

Partnerství veřejného a soukromého sektoru vznikají na základě veřejné zakázky nebo koncese na stavební práce nebo na služby. V případě veřejných zakázek nebo koncesí na stavební práce se na tato partnerství vztahují ustanovení směrnic o veřejných zakázkách, pokud jejich hodnota překračuje limity Společenství¹⁶. Po rozsáhlých úpravách, k nimž došlo v roce 2004, nyní **právní předpisy EU o veřejných zakázkách**¹⁷ stanoví řadu postupů, které mohou smluvní orgány při udělování smluv použít. Pravidla EU nyní pro účely zahájení dialogu s účastníky nabídkových řízení ve zvláště složitých případech dávají také možnost zvolit soutěžní dialog. Jeho využití může být vhodné v v případě partnerství veřejného

¹⁵ Tisková zpráva Eurostatu č. 18/2004: Treatment of public-private partnerships and ESA95 Manual on government deficit and debt 2004 Edition: kapitola věnovaná dlouhodobým smlouvám mezi státními subjekty a nevládními partnery (partnerství veřejného a soukromého sektoru).

¹⁶ V případě veřejných zakázek nebo koncesí na stavební práce pod uvedenými mezni hodnotami se použijí zásady plynoucí ze Smlouvy (průhlednost, rovné zacházení, nediskriminace).

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb Úř. věst. L 134, 30.4.2004 s.1–113. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114–240.

a soukromého sektoru tam, kde zadavatel nemusí být vždy schopen předem určit technické specifikace a náležitou úroveň cen.

Koncese na služby nespádají do oblasti působnosti směrnic o veřejných zakázkách, ale judikatura Evropského soudního dvora potvrdila, že se zásady Smlouvy o ES (jako je průhlednost a rovné zacházení) na koncese na služby¹⁸ vztahují také. V současné době se řeší potřeba zlepšit průhlednost, rovné zacházení pro všechny hospodářské subjekty, a tedy právní jistotu v rámci udělování koncesí na služby. Komise připravuje posouzení dopadů, jehož cílem bude posoudit, které iniciativy jsou k zajištění jasného a předvídatelného rámce v této oblasti nezbytné.

Je třeba také připomenout, že pokud je v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru vykonávána hospodářská činnost, vztahují se na ně pravidla hospodářské soutěže, a zejména pravidla pro státní podporu.

3.2. Partnerství veřejného a soukromého sektoru na úrovni EU: Společné technologické iniciativy

Sedmý rámcový program pro výzkum zavedl nový typ evropského partnerství veřejného a soukromého sektoru na programové úrovni: společnou technologickou iniciativu založenou na článku 171 Smlouvy o ES¹⁹. Tento nový nástroj byl vytvořen na podporu evropského výzkumu v oblastech, kde jsou sledované cíle takového rozsahu a povahy, že tradiční nástroje nejsou dostatečné. První společné technologické iniciativy vznikly v pěti oblastech: inovativní léčiva, letectví, palivové články a vodík, nanoelektronika a vestavěné počítačové systémy. Rozpočet společných technologických iniciativ se v období do roku 2017 pohybuje v rozpětí od 1 do 3 miliard EUR. Ve třech společných technologických iniciativách (iniciativa Inovativní léčiva, společný podnik „Clean Sky“ (Čisté nebe) a iniciativa pro palivové články a vodík) jsou veřejné zdroje složeny výlučně z prostředků Společenství poskytnutých prostřednictvím rozpočtu společné technologické iniciativy. V případě ostatních společných iniciativ (ARTEMIS a ENIAC) jsou kombinovány s prostředky účastnicích se členských států nebo zemí zapojených do sedmého rámcového programu, jež jsou poskytovány prostřednictvím vnitrostátních agentur pro financování. Soukromí partneři přispívají formou „věcných“ příspěvků k projektům financovaným společnými technologickými iniciativami, jichž se soukromí partneři účastní. Jak veřejní, tak soukromí partneři přispívají na provozní náklady (administrativní náklady) společné technologické iniciativy.

Tato partnerství umožňují:

- vyvinout komerčně životaschopná řešení podporou rozsáhlých mezinárodních výzkumných činností v hlavních oblastech zájmu s hlediska konkurenceschopnosti evropského výrobního odvětví,

¹⁸ Rozsudek ze dne 26. dubna 1994, věc C-272/91, Komise v. Itálie (Loto); rozsudek ze dne 9. září 1999, věc C-108/98, R.I.SAN; rozsudek ze dne 7. prosince 2000, věc C-324/98, Telasutria Verlags; rozsudek ze dne 21. července 2005, věc C-231/03, Consorzio Aziende Metano (Coname); rozsudek ze dne 13. října 2005, věc C-458/98, Parking Brixen; rozsudek ze dne 6. dubna 2006, věc C-410/04, Associazione Nazionale Autotrasporto Viaggiatori (ANAV); rozsudek ze dne 18. července 2007, věc C-382/05, Komise v. Itálie (komunální odpad vznikající v regionu Sicílie).

¹⁹ Článek 171 Smlouvy o ES umožňuje Společenství zakládat společné podniky potřebné k účinnému uskutečnění výzkumných programů, programů technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím.

- integrovat a internalizovat cíle s velkým společenským významem, jako je podpora alternativních zdrojů energie a účinnější využívání energie a zdrojů²⁰, podpora udržitelné dopravy, boj se změnou klimatu a zajišťování vysoce kvalitní a dostupné zdravotní péče,
- spojit a podpořit (sukromé, evropské a vnitrostátní) financování a know-how a snížit roztržitost v důsledku mnoha vnitrostátních projektů, které sledují podobné nebo překrývající se cíle,
- optimalizovat využívání dovedností a inovací sukromého sektoru formou náležitě úpravy sdílení rizik.

Zkušenosti z pěti existujících společných technologických iniciativ získané poté, co budou samostatné a plně operativní, objasní přístup k vytváření dalších partnerství veřejného a sukromého sektoru ve výzkumu.

3.3. Strukturální fondy

Projekty PPP mohou být částečně financovány ze strukturálních fondů. Nicméně se zdá, že programy, které by do struktur partnerství sukromého a veřejného sektoru přinášely finanční prostředky Společenství, systematicky navrhuje dosud jen malý počet členských států²¹. Má se zato, že kombinace různých souborů pravidel EU a vnitrostátních předpisů, zvyklostí a časových plánů v jednom projektu může být složitá, a tedy odrazující. Nicméně v mnoha případech **mohou partnerství veřejného a sukromého sektoru pro realizaci projektů představovat optimální přístup**. Posílení institucionální kapacity členských států a poskytnutí praktičtějšího vedení, pokud jde o kombinaci financování Společenstvím s partnerství veřejného a sukromého sektoru, by státním správám mělo pomoci, aby se při rozhodování o financování budoucích rozsáhlých projektech mohly více uchýlovat k volbě partnerství veřejného a sukromého sektoru.

Most Charilaose Trikoupise:

Tento most před Korintskou úžinou je nejdelším zavěšeným mostem na světě a spojuje Peloponéský poloostrov s pevninskou částí Řecka. V roce 1996 udělil řecký stát francouzsko-řeckému konsorciu Gefyra S.A. koncesi trvající 42 let na návrh, výstavbu, používání a údržbu mostu Charilaose Trikoupise. EU výstavbu tohoto projektu významně finančně podpořila v podobě grantu z Evropského fondu pro regionální rozvoj a půjčky od Evropské investiční banky.

Strukturální fondy na období 2007–2013 nabízejí členským státům pro uskutečnění operačních programů významné příležitosti prostřednictvím partnerství veřejného a sukromého sektoru organizovaných společně s Evropskou investiční bankou, bankami, investičními fondy a sukromým sektorem obecně. Iniciativy, jejichž cílem je kombinovat strukturální fondy s projekty veřejného a sukromého sektoru, mohou čerpat z:

²⁰ Partnerství veřejného a sukromého sektoru mohou být hybnou silou dalšího rozvoje celoevropské spolupráce při výzkumu v oblasti v oblasti energetiky a budou podporována prostřednictvím nedávno přijatého sdělení Komise o investování do vývoje nízkouhlíkových technologií (plán SET), KOM(2009) 519.

²¹ Podle přehledu GR REGIO má zkušenost s partnerstvími veřejného a sukromého sektoru v kombinaci se složkou strukturálního fondu 7 členských států.

- nástroje JASPERS²², jenž je nástrojem pro rozvoj projektů zahájeným společně s Evropskou investiční bankou a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj a jehož cílem je poskytovat pomoc podle požadavků v jakékoli fázi partnerství veřejného a soukromého sektoru/projektového cyklu infrastruktury,
- iniciativy JESSICA²³, která podporuje udržitelné městské investice pro partnerství veřejného a soukromého sektoru/městské projekty začleněné do plánu integrovaného rozvoje měst.
- kontextu iniciativy JEREMIE²⁴ na podporu zakládání nových podniků a zlepšování přístupu k financím pro podniky.

3.4. Evropská investiční banka (EIB)

Evropská investiční banka, která je institucí EU pro dlouhodobé úvěry, se aktivně snaží podporovat různé efektivní programy partnerství veřejného a soukromého sektoru v celé Evropě, a zejména pak v dopravní infrastruktuře. Tato banka poskytla od konce 80. let minulého století pro partnerství veřejného a soukromého sektoru v podobě úvěrů téměř 30 miliard EUR. EIB je rovněž hlavním zdrojem financí pro síť TEN-T. Předpokládá se, že v období mezi lety 2007 a 2013 přispěje k celkovým investicím do TEN-T ze 14 %.

Skupina EIB je v čele úsilí EU o financování inovací a podniků. Evropský investiční fond (EIF) využívá poznatků EIB a jejího finančního nástroje určeného pro malé a střední podniky a poskytuje EU účinný nástroj pro rozvoj nových partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Evropská investiční banka navíc spolu s Komisí a členskými státy založila odborné centrum pro partnerství veřejného a soukromého sektoru (EPEC), jehož cílem je posílit organizační kapacitu veřejného sektoru k zapojování se do partnerství veřejného a soukromého sektoru prostřednictvím síťových aktivit a politické podpory pro jeho členy.

Evropská komise bude úzce spolupracovat s EIB a soukromým sektorem s cílem zvýšit celkový pákový efekt financování EIB, například sloučením grantů z rozpočtu EU a úvěrů od EIB.

3.5. Nástroje TEN-T

V rámci současné finančního nařízení TEN byly zavedeny tři finanční nástroje určené pro projekty TEN-T, přičemž cílem všech je zvýšit účast soukromého sektoru. Tyto nové nástroje jsou určeny k tomu, aby projektům prospívaly zaměřením se na zvláštní potřeby (jako je optimální převod rizika a finanční náklady). Tyto nástroje umožňují nejen cílená opatření, ale zaručují také největší pákový efekt dostupných prostředků EU.

Hodnota takové finanční podpory na úrovni EU pro partnerství veřejného a soukromého sektoru přesahuje rámec prostého poskytnutí kapitálu. Jde rovněž o vyjádření politického závazku EU, který často přiměje finanční ústavy k tomu, aby nahlížely na rizikový profil určitého projektu optimističtěji, a usnadňuje tak zajištění jeho financování za příznivějších podmínek. Záruky na úrovni EU slouží k těmto účelům.

²² Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech.

²³ Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí.

²⁴ Společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky.

Nástroj pro úvěrové záruky pro projekty TEN-T (LGTT)

Pro partnerství veřejného a soukromého sektoru vzniklá za účelem projektů TEN-T, v nichž soukromý sektor přejímá rizika spojená s případnými změnami v poptávce, je často obtížné získat soukromé financování za konkurenční ceny. Nástroj pro úvěrové záruky pro projekty TEN-T je záručním nástrojem, který pomáhá tím, že částečně tato rizika kryje kompenzací nedostatků v příjmech vyplývajících z růstu objemu provozu, jenž je počátečních operačních obdobích nižší, než se očekává. Tímto způsobem zlepšuje finanční životaschopnost projektu a jeho obecnou úvěrovou bonitu. Jednotlivé záruky v rámci nástroje pro úvěrové záruky pro projekty TEN-T jsou k dispozici prostřednictvím EIB. Této výhody již využila tři partnerství veřejného a soukromého sektoru²⁵ a očekává se, že nástroj pro úvěrové záruky pro projekty TEN-T do roku 2013 podpoří 25–35 projektů. Plánované projekty zahrnují vysokorychlostní železniční trať, letištní express, koncese na silnice v některých nových členských státech a inovační projekty pro přepravu nákladů.

Grant založený na stavebních nákladech v rámci režimů plateb za dostupnost

Tento zvláštní grantový systém podněcuje navrhovatele projektu, aby k financování stavby místo veřejných grantů využil dohodu o partnerství veřejného a soukromého sektoru s partnerem ze soukromého sektoru. Grant TEN-T odpovídající až 30 % celkových stavebních nákladů využívá navrhovatel k podpoře platebních závazků teprve ve chvíli, kdy je projekt dokončen. To zlepšuje dostupnost pro veřejný sektor a zároveň zachovává převod rizik na soukromého partnera.

Poskytování rizikového kapitálu – kapitálová účast na projektech TEN-T

Částky odpovídající 1 % nebo 80 milionům EUR z rozpočtu TEN-T mohou být investovány do projektů v podobě vlastního nebo kvazivlastního kapitálu prostřednictvím k tomu určeného fondu infrastruktury. Komise v současné době zkoumá možnosti pro využití tohoto nástroje k investicím do Evropského fondu 2020 pro energii, změnu klimatu a infrastrukturu („fond Marguerite“)²⁶, jehož cílem je dosáhnout částky 1,5 miliardy EUR.

3.6. Finanční nástroj pro sdílení rizik a program pro konkurenceschopnost a inovace

Finanční nástroj pro sdílení rizik, tedy inovativní systém pro sdílení úvěrových rizik vytvořený Evropskou komisí společně EIB, a finanční nástroje v rámci programu pro konkurenceschopnost a inovace podporují partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu, technologického rozvoje, demonstrací a inovací.

Jak finanční nástroj pro sdílení rizik, tak program pro konkurenceschopnost a inovace prokázaly úspěšnost takto:

- od spuštění nástroje pro sdílení rizik v červenci 2007 byly schváleny úvěry v hodnotě 4,4 miliardy EUR na investice do výzkumu, rozvoje a inovací. Plán evropské hospodářské obnovy předpokládá zrychlené provádění nástroje pro sdílení rizik,

²⁵ Plány silnic „IP4 Amarante – Villa Real“ a „Baixo Alentejo“ v Portugalsku a partnerství veřejného a soukromého sektoru A-model Autobahn A5 pro výstavbu dálnice A5 v Německu.

²⁶ Návrh na vytvoření takového fondu, který by investoval do hlavních oblastí infrastruktury zájmu EU, podpořila Evropská rada v prosinci 2008.

- do konce druhé čtvrtiny roku 2009 bylo v rámci programu pro konkurenceschopnost a inovace uzavřeno 16 dohod o partnerství se soukromým sektorem s fondy rizikového kapitálu ze 14 zemí. Pro nástroj k provádění záruk přinesla partnerství s veřejnými a soukromými organizacemi 16 dohod s finančními zprostředkovateli z 10 zemí. Do konce první čtvrtiny roku 2009 získalo financování podporované těmito nástroji více než 30 000 malých a středních podniků.

3.7. Partnerství veřejného a soukromého sektoru mimo EU

Evropská unie přispěla také k partnerství veřejného a soukromého sektoru mimo EU. Například Globální fond pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii je partnerstvím veřejného a soukromého sektoru, které zajišťuje sdílení rizik a možnosti spolufinancování pro komerční a veřejné investory v rozvojových zemích. V současné době je financován Evropskou komisí a německou a norskou vládou a bude investovat do soukromých investičních fondů, které se specializují na poskytování kapitálového financování – financování za podíly – malým a středně velkým regionálním projektům a podnikům. V procesu rozšíření se Evropské společenství podílelo na partnerství veřejného a soukromého sektoru také prostřednictvím programů, jako je ISPA a Phare. Za tímto účelem byly v roce 2003 vypracovány pokyny, jejichž účelem je řešit otázky vnější spolupráce²⁷.

Při jednáních s našimi obchodními partnery se Evropská komise snaží zvýšit transparentnost a získat závazky pro přístup na trh pro partnerství veřejného a soukromého sektoru, stejně jako tak činí v případě tradičních smluv na veřejné zakázky, zabývá-li se státními zakázkami v dohodách o volném obchodu a jiných bilaterálních dohodách. Nejnovějším úspěchem v tomto ohledu je začlenění smluv o výstavbě, provozu a převodu a koncesí na stavební práce do dohody o volném obchodu, která bude uzavřena s Jižní Koreou. Tak je tomu také při jednáních se třetími zeměmi, které jsou stranami Dohody o vládních zakázkách WTO.

4. VÝZVY: PROČ PARTNERSTVÍ VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO SEKTORU NENAPLŮJÍ SVŮJ POTENCIÁL?

4.1. Výzvy v současné krizi²⁸

Nedávná krize měla výrazný nepříznivý dopad na projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru, jelikož i) došlo k výraznému omezení dostupnosti bankovních půjček a dalších forem úvěrů pro partnerství veřejného a soukromého sektoru a ke značnému zhoršení finančních podmínek poskytování půjček partnerstvím veřejného a soukromého sektoru, což je vývoj spojený se změnou v posuzování rizik projektů těchto partnerství ze strany bank, a protože ii) některé národní vlády a regionální orgány své programy partnerství veřejného a soukromého sektoru omezily nebo zastavily.

Rozvoj partnerství veřejného a soukromého sektoru v současné době omezují:

- významný **růst nákladů zadlužení** pro projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru v důsledku úvěrové krize,

²⁷ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/ppp_en.pdf.

²⁸ Materiál v tomto oddíle čerpá z analýzy odborného centra pro partnerství veřejného a soukromého sektoru (EPEC) v rámci jeho práce věnované dopadu úvěrové krize na partnerství veřejného a soukromého sektoru. Toto odborné centrum bylo zřízeno jako společná iniciativa Komise, členských států a EIB. Další podrobnosti jsou k dispozici na adrese www.eib.org/epec.

- **výrazně omezená doba splatnosti**, kterou v současné době banky²⁹ na dluh poskytují,
- skutečnost, že schválené **prostředky jsou k dispozici teprve na konci procesu zadávání veřejných zakázek**.

Způsob reakce na tuto situaci se v **členských státech** různí. Některé orgány se rozhodly své programy partnerství veřejného a soukromého sektoru omezit nebo dočasně pozastavit. Nicméně jiné přijímají podpůrná opatření, počínaje **systemy státních záruk**, které byly zavedeny ve Francii, Belgii a Portugalsku, a konče novými **dluhovými nástroji pro veřejný sektor**, které byly zavedeny ve Spojeném království, Německu a Francii. Řada veřejných orgánů rovněž **mění řízení zadávání veřejných zakázek** pro projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru nebo zjednodušují vnitrostátní pravidla a postupy pro zadávání veřejných zakázek, které často přesahují rámec minimálních požadavků podle předpisů Společenství pro tuto oblast. Tyto změny odrážejí odhodlání vlád zajistit, aby partnerstvím veřejného a soukromého sektoru náležela z hlediska investic významnější úloha – úloha, která bude tím významnější, čím déle budou veřejné finance vystaveny tlaku v dohledné budoucnosti³⁰.

Omezený přístup k financování může mít také dopad na účinnost a míru konkurence v procesu **zadávání veřejných zakázek**. Skutečnost, že na trhu není k dispozici dostatečná bankovní kapacita na podporu dvou nebo více plně financovaných nabídek a že banky nejsou ochotny přijmout závazek značnou dobu před podpisem smlouvy, má pro zadávání zakázek závažné důsledky. Problémem tedy je, jak zajistit, aby byly smlouvy přesto uzavírány, aby financování veřejného sektoru bylo hospodářsky co nejvýhodnější, a aby přitom nedocházelo k porušování pravidel pro zadávání zakázek. Komise se bude zabývat způsoby, jak se s těmito obtížemi vypořádat (Oddíl 5).

Na úrovni EU podpořila Evropská rada na zasedání ve dnech 11. a 12. prosince 2008³¹ podpořila uplatňování zrychlených postupů během let 2009 a 2010, neboť uznala mimořádnost současné hospodářské situace a potřebu zrychlit veřejné výdaje během krize³².

Komise také zavedla „Dočasný rámec Společenství pro **opatření státní podpory** zlepšující přístup k financování“³³, který obsahuje řadu ustanovení významných pro partnerství veřejného a soukromého sektoru. Poskytuje pružný doplňkový nástroj, který členským státům umožňuje zasahovat tam, kde obecná opatření, intervence v souladu s tržními podmínkami a intervence podle pravidel běžné státní podpory nejsou dostatečná k tomu, aby reagovala na výjimečné podmínky, jež nastaly v důsledku krize.

4.2. Problémy plynoucí z podstaty složitých modelů zadávání veřejných zakázek, jako jsou partnerství veřejného a soukromého sektoru

S vytvářením partnerství veřejného a soukromého sektoru je přirozeně spjata řada potíží, které je třeba řešit obecněji:

²⁹ Nyní je na trhu obvyklá splatnost v délce 7 až 10 let. V předchozím období nebyly pro rozsáhlé projekty infrastruktury vzácností splatnosti v délce 25 až 30 let.

³⁰ Podpůrná opatření pro partnerství veřejného a soukromého sektoru mohou představovat státní podporu, což musí být oznámeno Komisi.

³¹ Bod 11 osmá odrážka.

³² IP/08/2040 ze dne 19.12.2008.

³³ Úř. věst. C 83, 7.4.2009, s. 1.

- Mohou vyžadovat značné prostředky na přípravu a předložení nabídky a často jsou s nimi spojeny značné náklady na transakce.
- Vyžadují **soubor zvláštních dovedností v rámci veřejného sektoru** spojené s přípravou, uzavřením a správou smluv. Škála složitých finančních ujednání nutných pro partnerství veřejného a soukromého sektoru a relativní nedostatek odborných znalostí v těchto záležitostech mohou omezit schopnost veřejného sektoru realizovat partnerství veřejného a soukromého sektoru. Je proto nezbytné proškolení a pomoc při získávání znalostí pro náležitou přípravu projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru.
- V případech zahrnujících **financování ze strany Společenství** mohou členské státy z krátkodobého hlediska vnímat partnerství veřejného a soukromého sektoru nepříznivě ve srovnání s financováním projektů prostřednictvím grantů, jež jsou zadávány a prováděny tradičními prostředky. Dlouhodobý přínos plynoucí z potenciálně větší účinnosti díky účasti soukromého sektoru bývá opomíjen, je-li vnímán z hlediska naléhavější potřeby splnit požadavky řízení EU. Navíc je třeba zaručit **spravedlivé podmínky pro veřejné i soukromé řízení** veřejné infrastruktury a služeb při přidělování prostředků EU na investiční projekty. Pravidla a postupy by za tímto účelem měly být zrevidovány tak, aby bylo zajištěno, že při přidělování prostředků na investiční projekty, jichž se účastní soukromé subjekty, nedochází k diskriminaci.
- Partnerství veřejného a soukromého sektoru vyžadují **dlouhodobý závazek státu a politickou vůli** ke sdílení investic do velkých projektů se soukromým sektorem. Zejména možnost **budoucích změn politiky** v různých regulačních oblastech (životní prostředí, nezávislost místních orgánů, daňová politika, hospodářská politika) mohou do procesu zadávání veřejných zakázek vnést nejistotu a zvýšit náklady.
- Úspěšná partnerství veřejného a soukromého sektoru musí být navržena tak, aby dávala soukromým partnerům potenciál návratnosti úměrný rizikům, jimž se vystavují. Jelikož jsou rizika sdílena s veřejnými partnery, měly by být zisky sdíleny rovněž. Nabídková řízení musí být konkurenční a vyžadovat náležitý regulační a finanční rámec na vnitrostátní úrovni. Veřejné subjekty by měly disponovat flexibilitou, pokud jde o dohody, které mohou uzavírat, a měly by mít možnost udělovat smlouvy podle ekonomické výhodnosti, kterou zajišťuje co nejpříhodnější rozdělení rizika mezi soukromé a veřejné partnery.

4.3. Zvláštní problémy spojené se společnými technologickými iniciativami

Partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu jsou orientována na koordinované nasměrování veřejných a soukromých investic do získávání nových znalostí a významných technologických objevů. Výsledky jsou proto méně předvídatelné a hmatatelné, než je tomu v případě zadávání zakázek na infrastrukturu a služby, ale potenciálně obrovské.

Prvních pět společných technologických iniciativ bylo zřízeno jako „subjekt společenství“ ve smyslu článku 185 finančního nařízení, na nějž se vztahují pravidla a postupy, jako je rámcové finanční nařízení pro subjekty Společenství, služební řád a protokol o výsadách a imunitách, které byly zamýšleny spíše v zájmu minimalizace rizik pro evropské veřejné prostředky než k tomu, aby usnadňovaly společné investice se soukromými partnery ve výzkumu na rychle se proměňujících trzích. Tyto společné technologické iniciativy se brzy stanou operativně nezávislými a nový nástroj je odpovědí na potřebu, kterou komunita průmyslového výzkumu zdůraznila. Partneři zároveň vyjadřují názor, že uvedený nástroj by

mohl být prováděn účinněji, kdyby byly struktura a operační postupy zjednodušeny a právní a správní rámec byl lépe upraven pro partnerství veřejného a soukromého sektoru působící v blízkosti trhu.

Tyto problémy je třeba náležitě řešit v zájmu zajištění toho, aby stávající společné technologické iniciativy plnily své závazky a nebránily zájmům soukromého sektoru na nových společných technologických iniciativách v oblastech, kde je partnerství veřejného soukromého sektoru potřebné. Komise proto zamýšlí prozkoumat alternativní modely, které by mohly vést k efektivnějšímu procesu pro zakládání a realizaci partnerství veřejného a soukromého sektoru v evropském výzkumu. Na základě prvních zkušeností se společnými technologickými iniciativami a s cílem vytvořit nová a dlouhodobá partnerství veřejného a soukromého sektoru Komise při revizi právního rámce a finančních pravidel (i provozních postupů) zváží všechny možnosti, jež by poskytovaly jednoduchý a z hlediska nákladů výhodný model, který bude založen na vzájemném porozumění, skutečném partnerství a sdílení rizik.

Příspěvky z hlavních výzkumných a inovačních programů EU (sedmý rámcový program, rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace) mohou být navíc přímo prováděny pouze prostřednictvím grantů nebo veřejných soutěží. To představuje omezení tam, kde by nejúčinnější formou spolupráce byla investice. V zájmu zlepšení investic do inovací bude Komise zkoumat možnosti, jak dát partnerství veřejného soukromého sektoru možnost činit investiční rozhodnutí týkající se prostředků Společenství.

5. DALŠÍ POSTUP: CO JE TŘEBA UČINIT?

Aby se zcela naplnil potenciál partnerství veřejného a soukromého sektoru jakožto nástroje, jež usnadňuje hospodářskou obnovu a dosažení udržitelnosti, konkurenceschopnosti a vysoké kvality veřejných služeb pro budoucnost, a to při současném zachování vysokých standardů ochrany životního prostředí, má Komise v úmyslu **vybudovat účinný a příznivý rámec pro spolupráci** mezi veřejným a soukromým sektorem. V návaznosti na dialog se všemi příslušnými zúčastněnými subjekty prostřednictvím zvláštní skupiny zřízené pro otázky partnerství veřejného a soukromého sektoru, bude **řada opatření** doplňovat kroky členských států k nápravě překážek bránících rozvoji partnerství veřejného a soukromého sektoru a k podpoře jejich využívání. Tyto navrhované akce se zaměří na jedné straně na nástroje a regulační rámec Společenství a na straně druhé na posílená opatření, jejichž cílem je zlepšit přístup k financování pro iniciativy partnerství veřejného a soukromého sektoru a posílit úlohu EIB při financování zásadních projektů. Konečné rozhodnutí o uplatňování partnerství veřejného a soukromého sektoru náleží členským státům a je na členských státech, aby pro tento účel případně provedly nezbytný přezkum vnitrostátního rámce. Komise bude:

1. zlepšovat **přístup k financování pro partnerství veřejného a soukromého sektoru** tím, že:

- posílí a rozšíří oblast působnosti nástrojů Společenství, které jsou v současné době na podporu partnerství veřejného a soukromého sektoru k dispozici, jako je nástroj pro úvěrové záruky pro projekty TEN-T a evropské odborné centrum pro partnerství veřejného a soukromého sektoru (EPEC) a další iniciativy, které se sice nezaměřují na programy partnerství veřejného a soukromého sektoru, ale mohou napomáhat při jejich realizaci (JASPERS, JESSICA, RSFF, fond Marguerite),

- bude pracovat v úzké koordinaci s **EIB** s cílem prozkoumat možnosti zvýšení účasti této banky na financování EU týkající se infrastruktury, zejména pokud jde o klíčové iniciativy v EU se socioekonomickým a evropským přínosem (např. přeshraniční projekty, iniciativy příznivé pro životní prostředí atd.), EIB je třeba podporovat v úsilí o plné využívání mnoha nástrojů dostupných pro partnerství veřejného a soukromého sektoru. EIB by navíc měla dále vyvíjet a realizovat nástroje k provádění záruk, jejichž cílem je usnadnit financování partnerství veřejného a soukromého sektoru podporou úlohy kapitálových trhů, institucionálních investorů a veřejného sektoru jakožto zajišťovatelů likvidity pro programy partnerství veřejného a soukromého sektoru,

2. usnadňovat zakládání partnerství veřejného a soukromého sektoru prostřednictvím **zadávání veřejných zakázek partnerstvím veřejného a soukromého sektoru** tím, že:

- prozkoumá dopad reakce Společenství v krizi na dostupnost financí pro investice do infrastruktury, včetně potřeby upravit programy a procesy zadávání zakázek tak, aby byl zohledněn současný omezený přístup k financování,
- dokončí probíhající posouzení dopadů a další přípravné práce s cílem předložit právní návrh v oblasti **koncesí** v roce 2010,

3. zajišťovat **náležité řešení dluhů nebo deficitu partnerství veřejného a soukromého sektoru** tím, že:

- prozkoumá dopady na způsob, jak je majetek partnerství veřejného a soukromého sektoru zaznamenáván v závěrečném státním účtu, vyplývající z revidované finanční úpravy a poskytne vysvětlení stávajícího účetního zpracování smluv partnerství veřejného a soukromého sektoru v účetnictví členských států,
- poskytne vedení v oblasti účetního zpracování záruk poskytnutých v kontextu programů partnerství veřejného a soukromého sektoru,
- nadále bude členským státům poskytovat jasné poradenství ohledně statistického záznamu jednotlivých smluv veřejného a soukromého sektoru, pokud o to požádají,

4. zlepšovat **informovanost a šířit příslušné odborné znalosti a know-how** tím, že:

- vydá pokyny týkající se právních a metodických otázek plynoucích z kombinace prostředků EU s partnerstvím veřejného a soukromého sektoru, zejména pak v rámci iniciativy JASPERS, a to s cílem usnadnit a zvýšit zahrnutí partnerství veřejného a soukromého sektoru do strukturálních fondů. Vydány budou rovněž **pokyny o použitelnosti partnerství veřejného a soukromého sektoru** pro jednodušší formy těchto partnerství, jako jsou smlouvy o návrhu, výstavbě a provozu,
- **pilotní projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru**, které by mohly sloužit jako příklady osvědčených postupů a řádné správy a rovněž řešení, je třeba rozvinout a uplatňovat v širším měřítku s využitím prvků technické pomoci příslušných programů financování,
- bude spolupracovat s evropským odborným centrem pro partnerství veřejného a soukromého sektoru (EPEC) s cílem stanovit prostředky, jak realizovat **dlouhodobou podporu** pro členské státy, které se snaží uplatňovat partnerství veřejného a odborného

sektoru k optimalizaci svého využívání strukturálních fondů a fondů soudržnosti jakožto složek programů investic. Evropské odborné centrum pro partnerství veřejného a soukromého sektoru je třeba posílit a rozvinout v platformu sloužící k výměně informací a osvědčených postupů a mělo by fungovat jako ústřední bod pro evropskou síť vnitrostátních subjektů zřízených na podporu partnerství veřejného a soukromého sektoru. Může rovněž doplňovat úlohu iniciativy JASPERS a Komise, jež obě podporují individuální žádosti o grant a projekty. Budou zkoumány možnosti, jak podpořit **lepší přípravu a návrh projektů, jež jsou vhodnější** pro zapojení soukromého sektoru,

- bude ve spolupráci s evropským odborným centrem pro partnerství veřejného a soukromého sektoru šířit **osvědčené postupy** s cílem zvýšit řídicí schopnosti veřejného sektoru a snížit náklady partnerství veřejného a soukromého sektoru. Evropské odborné centrum a pro partnerství veřejného a soukromého sektoru například vyvinulo analýzu potenciálních nápravných kroků na podporu iniciativ partnerství veřejného a soukromého sektoru za převažujících podmínek finančních trhů³⁴,
- bude v rámci provádění Plánu evropské hospodářské obnovy spolupracovat s členskými státy, **aby zjistila ustanovení** ve vnitrostátních právních předpisech, které **znemožňují nebo ztěžují vytváření partnerství veřejného a soukromého sektoru**. Tam, kde je využíváno financování EU, je třeba zajistit, aby nedocházelo k diskriminaci při přidělování financí na investiční projekty v závislosti na tom, zda je řízení daného projektu soukromé nebo veřejné. Komise společně s členskými státy prozkoumá pravidla a postupy EU i členských států a předloží svá zjištění společně s návrhy na případné úpravy do konce roku 2010,

5. řešit **zvláštní problémy společných technologických iniciativ a financování inovací** tím, že:

- rychle posune současné společné technologické iniciativy směrem k větší nezávislosti, prozkoumá nabyté zkušenosti a zároveň bude zkoumat možnosti, jak zvýšit efektivitu právního a správního rámce použitelného pro společné technologické iniciativy. Tento cíl má zajistit ochranu finančních zájmů EU a zároveň dosáhnout rovnováhy mezi kontrolou a rizikem. Měl by být dostatečně flexibilní na to, aby umožňoval účinné partnerství se soukromými účastníky a zajišťoval ochranu finančních zájmů EU na základě spravedlivého sdílení nákladů a přínosů,
- přijme strategickou perspektivu s řídicími pracovníky společných technologických iniciativ s cílem zjistit, jaké jsou specifické překážky a jak je lze nejlépe odstranit, včetně provedení změn v pravidlech Společenství, jimiž se řídí, jako je finanční nařízení, bude-li to nezbytné. V nadcházejících měsících bude předložena zpráva obsahující politická doporučení. Na základě doporučení této zprávy Komise navrhne **nový rámec pro společné technologické iniciativy**, který by mohl být založen na subjektech občanského práva. Tento nový rámec bude zohledněn při revizi finančního nařízení, která bude předložena během první poloviny roku 2010,

³⁴ Viz Publikace evropského odborného centra pro partnerství veřejného a soukromého sektoru nazvaná „The financial Crisis and the PPP market, potential remedial actions“ (Finanční krize a trh partnerství veřejného a soukromého sektoru, potenciální nápravné kroky) ze srpna 2009 na adrese: www.eib.org/epec.

- bude spolupracovat se skupinou EIB a dalšími účastníky a zjišťovat, jaké finanční nástroje lze posílit v zájmu lepšího financování pro inovace. V rámci této činnosti by rovněž měla zkoumat, zda a jak lze účast EU v subjektech občanského práva usnadnit jakožto prostředek realizace našich cílů v oblasti politiky inovací. Výsledek tohoto úsilí by mohl být jednak zahrnut do návrhů Komise na novou politiku inovací, která má být představena počátkem roku 2010, a jednak tam, kde je to vhodné, zohledněn při nadcházející revizi finančního nařízení.

Komise přezkoumá výsledky těchto iniciativ s cílem zlepšit rámec EU pro partnerství veřejného a soukromého sektoru do konce roku 2011 a v případě potřeby navrhne nové iniciativy.

6. ZÁVĚR

Význam rozvoje partnerství veřejného a soukromého sektoru roste s tím, jak sílí dopad finanční a hospodářské krize na schopnost veřejných rozpočtů zajistit náležité finanční prostředky a přidělit zdroje na významná opatření a konkrétní projekty. Zájem veřejného sektoru na inovativních nástrojích financování zesílil a stejně tak se zvýšila politická připravenost vytvářet podmínky pro účinnější způsoby realizace projektů infrastruktury, a to ať se jedná o odvětví dopravy, sociální oblast, energetiku nebo ochranu životního prostředí. Na druhé straně by zájem soukromého sektoru o realizaci partnerství veřejného a soukromého sektoru mohl být limitován převažujícím regulačním rámcem a novými hospodářskými omezeními a dalšími déle známými vlivnými faktory, jako je snížená schopnost veřejného sektoru uskutečňovat programy partnerství veřejného a soukromého sektoru v mnoha částech Evropy. Za účelem zajištění toho, aby partnerství veřejného a soukromého sektoru plnila svou dlouhodobou úlohu, je nezbytné provést v roce 2010 těchto pět klíčových kroků:

- Komise **zřídí skupinu partnerství veřejného a soukromého sektoru** a přizve příslušné účastníky k diskusi o jejich zájmech a dalších myšlenkách týkajících se partnerství veřejného a soukromého sektoru. Tam, kde je to vhodné, vydá pokyny na pomoc členským státům za účelem snížení administrativní zátěže a zpoždění v provádění partnerství veřejného a soukromého sektoru: v této souvislosti bude zkoumat způsoby, jak usnadnit a zrychlit přidělování povolení pro plánování projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru.
- Komise bude s EIB spolupracovat s cílem **zvýšit prostředky dostupné pro partnerství veřejného a soukromého sektoru** tím, že přesměruje zaměření stávajících nástrojů Společenství a navrhne finanční nástroje pro partnerství veřejného a soukromého sektoru v hlavních oblastech politiky.
- Komise přezkoumá příslušná pravidla a postupy s cílem **zajistit, aby nedocházelo k diskriminaci při přidělování veřejných financí tam, kde se jedná o finance Společenství**, v závislosti na tom, zda je řízení daného projektu soukromé nebo veřejné. Učiní návrhy na změnu tam, kde je to vhodné.
- Komise navrhne **účinnější rámec pro inovace, včetně možnosti**, aby se EU mohla **zapojovat do subjektů soukromého práva a investovat** přímo do specifických projektů.

- Komise na základě probíhajícího posouzení dopadů zváží návrh na **legislativní nástroj týkající se koncesí**.

Účelem výše popsaných kroků je vytvořit příznivý rámec Společenství pro partnerství veřejného a soukromého sektoru, jenž by byl navržen tak, aby plnil potřeby občanů, napomáhal plnění cílů Společenství prostřednictvím výhledové analýzy a zjišťoval, aby vlastní realizace tyto potřeby uspokojila.